Hukuk Bölümü 2008/435 E. , 2009/210 K.

- 2247 SAYILI YASA'NIN 14. MADDESINDE ÖNGÖRÜLEN KOŞULLARI TAŞIMAYAN BAŞVURUNUN, AYNI YASANIN 27. MADDESI UYARINCA REDDİ
  - KADASTRO KANUNU (3402) Madde 19

"İçtihat Metni"

Davacı : K.S.

Vekili : Av. C.D.

Davalı : R.D. (Adli yargıda)

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü (İdari yargıda)

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde, davacının maliki bulunduğu tapunun Merkez 2. Bölge, Kılıçdede Mah., Pafta no:18K 4D, Ada no:3077, Parsel no:15 de kayıtlı taşınmazın tapu senedinde herhangi bir takyit bulunmadığı halde tapu kütüğünde "D.R. zilyetliğindedir" şerhinin mevcut olduğunu, D.R. ya da R.D. adlı birinin bilinmediğini, nüfus kayıtlarında böyle bir isme rastlanmadığını, aynı kayıdın tapunun 18K-4D pafta, 3078 Ada, 1 Parsel sayılı taşınmazda da görüldüğünü, maliki tarafından "zilyetlik kaydının terkini" istemi ile açılan davanın Samsun 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde görüldüğünü ve sonuçlandırıldığını, nedeni tespit edilemeyen 'D.R.'in zilyetliğindedir' şerhinin mevcudiyeti taşınmaz üzerindeki mülkiyet haklarını sınırladığından, şerhin silinmesinin icap ettiği gerekçesiyle davacının maliki bulunduğu tapunun Merkez, 2. Bölge, Kılıçdede Mah., 18K-4D Pafta, 3077 Ada, 15 Parsel sayılı taşınmaz kütüğünde mevcut 'D.R.in Zilyetliğindedir' şerhinin silinmesine karar verilmesi istemiyle davalı olarak R.D.'yı(D.R.) göstermek suretiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

SAMSUN 1. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ; 23.10.2007 gün ve E:2007/344, K:2007/402 sayı ile, davacı vekili dava dilekçesinde, davacının maliki bulunduğu taşınmazın tapusunun Samsun 2. Bölge Kılıçdede Mah. Pafta No:18k4d, Ada No:3077, Parsel No:15'de bulunan taşınmazın tapu senedinde herhangi bir takyit bulunmadığı halde tapu kütüğünde D.R. zilyetliğindedir şerhinin bulunduğunu, nüfus kayıtlarının araştırılmasında böyle bir şahsa rastlanılmadığından bahisle D.R.'in zilyetliğinde bulunduğu yönündeki şerhin kaldırılmasını talep ve dava ettiği, Yargıtay kararlarına göre 3402 sayılı Kadastro Kanunu'nun 19. maddesi gereğince Tapu Kütüğünün beyanlar sütununda gösterilen kayıtların hakkın yıkılmak yada yanmak suretiyle sone ermesi yada hak sahibinin arazi üzerindeki hakkından vazgeçmesi sonucu terkin edileceği, T.M.K'nun 1026. maddesi uyarınca terkin işlemi yapacak merciin ilgili Tapu Sicil Müdürlüğü olduğu, bunun için tapuya başvurulacağı, hakkın yok olduğu ve sona erdiğini belirterek terkin talebinde bulunulması, Kadastro Müdürlüğü elemanlarının zemine giderek hakkın sona erip ermediğini saptaması, bundan sonra da değişiklik beyannamesi düzenleyerek tapuya gönderilmesi gerektiği, terkin işleminden sonra adresi kayıtlarda belirli ise hak sahibine T.M.K'nun 1019. maddesi gereğince duyuruda bulunulacağı, davanın ise ancak bu tebliğden itibaren 30 gün içinde hak sahibi tarafından terkin işlemine karşı açılacağı, yukarıda açıklandığı gibi yasaların idari makamın görevine giren bir iş için dava açıldığının anlaşıldığı, HUMK 7. maddesi gereği davanın yargı yolu nedeniyle reddine karar vermenin icap ettiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş; bu karar, temyiz edilmeyerek kesinleşmiştir.

Bu karar uyarınca davacının başvurusu üzerine Samsun Valiliği 2. Bölge Tapu Sicil Müdürlüğü'nün 8.1.2008 gün ve 283 yevmiye numaralı kararı ile, Kılıçdede Mahallesi 3077 ada 15 parsel numaralı taşınmazın beyanlar hanesinde "D.R. Elindedir" belirtmesinin terkini isteminin, Medeni Kanun'un 1016 ile Tapu Sicil Tüzüğü'nün 23. maddesi gereğince reddedildiği belirtilmiş; davacı vekilinin itirazı üzerine bu karar, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü X. Bölge Müdürlüğü'nün 29.1.2008 gün ve 100/3 sayılı kararı ile onanmış; bu karara karşı davacı vekilinin başvurusu üzerine Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Tasarruf İşlemleri Dairesi Başkanlığı'nın 27.5.2008 gün ve 2008/16 sayılı kararı ile, Samsun 10. Tapu ve Kadastro Bölge Müdürlüğünün 29.1.2008 tarih ve 2008/3 sayılı kararı ile onanan Samsun 2. Bölge Tapu Sicil Müdürlüğünün 8.1.2008 tarih, 283 yevmiye numaralı ret kararına K.S. vekilinin 20.2.2008 tarihli dilekçe ile itiraz ettiği, Samsun Merkez Kılıçdede Mahallesi 3077 ada 15 parsel numaralı taşınmazın maliki K.S.'nın vekilinin 30.11.2007 tarihli dilekçesi ile davacının taşınmazının beyanlar hanesindeki "D.R. Elindedir" belirtmesinin terkin edilmesinin talep edildiği, taşınmazın beyanlar hanesindeki "D.R. Elindedir" şerhi terkinin ancak ilgilisinin veya mirasçılarının talebi ile veya mahkeme kararıyla terkin edilebileceğinden malikin talebiyle kaldırılması mümkün olmadığından dolayı terkin isteminin Samsun 2. Bölge Tapu Sicil Müdürlüğü'nce M.K. 1016 ve Tapu Sicil Tüzüğü'nün 23. maddesi gereğince 8.1.2008 tarih 283 yevmiye ile reddedildiği, Samsun Merkez Kılıçdede Mahallesi 3077 ada 15 parsel numaralı taşınmazın 30.9.1949 tarihinde kadastro gördüğü ve bilahare komisyonun 10.3.1950 tarih ve 202 sayılı kararı ile Osman oğlu Ali Rıza Ergin adına tescil edildiği, bu komisyon kararında "D.R. Elindedir" belirtmesinin terkini belirtilmediğinden işbu belirtmede kadastro sonucunda taşınmazın beyanlar hanesine tescil edildiği; bilahare taşınmaz 11.7.1996 tarih ve 2241 yevmiye ile imar görerek imar uygulaması sonucu 645 ada 26 (Red kararında zuhulen 15 parsel olarak yazılmıştır) parselin imarından 3077 ada 15 parsel oluştuğundan kadastro parselinin beyanlar hanesindeki belirtme imar sonucunda imar parselinin beyanlar hanesine aktarıldığından belirtmenin ilgilisi veya mirasçıları ile mahkeme kararı olmadan terkin edilemeyeceğinden talebin red edildiği; Medeni Kanun'un 1015/1 fıkrası "Tescil, terkin ve değişiklik gibi tasarruf işlemlerinin yapılabilmesi, istemde bulunanın, tasarruf yetkisini ve hukuki sebebi belgelemiş olmasına bağlıdır" 1015/3 fıkrası, "Hukuki sebebin belgelenmesi, bu sebebin geçerliliği için gerekli şekle uyulduğunun ispatı suretiyle olur" hükmünde, Medeni Kanun'un 1025. maddesi "Bir ayni hak yolsuz olarak tescil edilmiş veya bir tescil yolsuz olarak terkin olunmuş ya da değiştirilmiş ise, bu yüzden ayni hakkı zedelenen kimse tapu sicilinin düzeltilmesini dava edebilir" hükmünde, Tapu Sicil Tüzüğü'nün 12 inci maddesi, "Kanuni istisnalar dışında, tapu sicilinde hak sahibi olan kişiler istemde bulunabilir", Tapu Sicil Tüzüğü'nün 78/1. maddesi ise "Tapu sicilinde terkin, hak sahibinin veya yetkili makamın istemine ya da mahkeme kararına dayalı olarak yapılır" hükmünde olduğu, ayrıca aynı mahallede 3078 ada 1 parselin beyanlar hanesindeki "D.R. Elindedir" belirtmesinin terkinine dair mahkeme kararı mevcut bulunduğu, bu itibarla malik K.S. adına kayıtlı bulunan Samsun Merkez Kılıçdede Mahallesi 3077 ada 15 parsel numaralı taşınmazın beyanlar hanesindeki "Dıramalı Rasim Elindedir" belirtmesinin terkininde belirtmenin ilgilisi veya mirascıları olmadan veya belirtmenin terkinine yönelik bir Mahkeme kararı ibraz edilmeden taşınmaz mal maliki K.S. tarafından talep edildiğinden talebin karşılanmasının mümkün bulunmadığı, söz konusu gerekçelere göre Samsun Tapu ve Kadastro 10. Bölge Müdürlüğü'nce 29.1.2008 tarih ve 2008/3 sayı ile onanan Samsun 2. Bölge Tapu Sicil Müdürlüğü'nün 8.1.2008 tarih ve 283 yevmiye sayılı ret kararının onanması gerektiği sonucuna varıldığı belirtilmiştir.

Davacı vekili, bu kez, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Tasarruf İşlemleri Dairesi Başkanlığı'nın 27.5.2008 gün ve 2008/16 sayılı işleminin iptali istemiyle Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nü davalı olarak göstermek suretiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

SAMSUN 1. İDARE MAHKEMESİ; 3.7.2008 gün ve E:2008/812, K:2008/1095 sayı ile, davanın, davacının maliki olduğu Samsun, Merkez, Kılıçdede Mahallesi, 18K4D Pafta, 377 Ada, 15 Parsel sayılı taşınmazın beyanlar hanesinde kayıtlı bulunan D.R. elindedir belirtmesinin terkini isteminin reddine ilişkin 27.5.2008 tarihli ve 2008/16 sayılı davalı idare işleminin iptali istemiyle açıldığı, 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun terkinin koşullarını düzenleyen 1014. maddesinde; "Bir tescilin terkin edilmesi veya değiştirilmesi, ancak bu kaydın kendilerine hak sağladığı kimselerin yazılı beyanı üzerine yapılabilir" hükmünün yer aldığı, dava dosyasının incelenmesinden; davacının maliki olduğu taşınmazın beyanlar hanesinde kayıtlı bulunan D.R. elindedir belirtmesinin terkini istemiyle yapılan başvurunun reddi üzerine bakılan davanın açıldığının anlaşıldığı, olayda uyuşmazlık, davacının maliki olduğu taşınmazla ilgili mülkiyet hakkından kaynaklanan bir husus olup, mülkiyet hakkına ilişkin bu uyuşmazlığın görüm ve çözümünde yukarıda anılan Kanun hükmü uyarınca adli yargı yerleri yetkili olduğundan davanın görev yönünden reddi gerektiği sonucuna varıldığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş; bu karar kesinleşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: Mustafa KICALIOĞLU, Mahmut BİLGEN, Turan KARAKAYA, Ayper GÖKTUNA, Serdar AKSOY ve Muhittin KARATOPRAK'ın katılımlarıyla yapılan 5.10.2009 günlü toplantısında; Raportör-Hakim Nurdane TOPUZ'un 2247 sayılı Yasa'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Dr. İlknur ALTUNTAŞ ile Danıştay Savcısı Gülen AYDINOĞLU'nun başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ :

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 14. maddesinde, "Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir. Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca ve ceza davalarında ise ayrıca ilgili makamlarca ileri sürülebilir" denilmiştir. Aynı Yasanın 27. maddesinde ise, Uyuşmazlık Mahkemesinin, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceleyeceği; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddedeceği kuralına yer verilmektedir.

Olayda, adli yargı yerinde R.D.'ya(D.R.), idari yargı yerinde ise Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'ne karşı dava açılmış olduğundan, davada tarafların (davalı yönünden) aynı olması koşulu gerçekleşmemiştir.

Belirtilen duruma göre, 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan başvurunun, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca reddi gerekmiştir.

SONUÇ : 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan BAŞVURUNUN, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca REDDİNE, 5.10.2009 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.